

TÀI LIỆU TOÁN BỒI DƯỠNG HỌC SINH GIỎI LỚP 9
HƯỚNG DẪN ĐỀ BÀI TẬP VỀ NHÀ
Liên hệ đăng kí học: 0832.64.64.64

Họ và tên: .....Ngày học: .....

Câu 2. Cho số thực x khác 0 thỏa mãn $x + \frac{2}{x}$ và x^3 đều là số hữu tỉ. Chứng minh x là số hữu tỉ.

HD:

Ta có $x + \frac{2}{x} \in \mathbb{Q}$ suy ra $x^2 + \frac{4}{x^2} + 4 = \left(x + \frac{2}{x}\right)^2 \in \mathbb{Q} \Rightarrow x^2 + \frac{4}{x^2} \in \mathbb{Q}$.

Cùng có $x^3 \in \mathbb{Q}$ suy ra $\frac{8}{x^3} \in \mathbb{Q}$ suy ra $x^3 - \frac{8}{x^3} = \left(x - \frac{2}{x}\right)\left(x^2 + 2 + \frac{4}{x^2}\right) \in \mathbb{Q}$

Do $x^2 + \frac{4}{x^2} \in \mathbb{Q} \Rightarrow x^2 + \frac{4}{x^2} + 2 \in \mathbb{Q}$ nên suy ra $x - \frac{2}{x} \in \mathbb{Q}$.

Vậy $2x = \left(x + \frac{2}{x}\right) + \left(x - \frac{2}{x}\right) \in \mathbb{Q}$ suy ra $x \in \mathbb{Q}$ (điều phải chứng minh)

Câu 4. Cho A là một tập hợp con có 100 phần tử của tập hợp $\{1, 2, 3, \dots, 178\}$

1) Chứng minh A chứa hai số tự nhiên liên tiếp.

2) Chứng minh với mọi số tự nhiên n thuộc tập hợp $\{2, 3, 4, \dots, 22\}$, tồn tại hai phần tử của A có hiệu bằng n .

HD:

1) Gọi các phần tử của tập A là $A = \{a_1, a_2, a_3, \dots, a_{100}\}$. Không mất tính tổng quát giả sử

$$a_1 < a_2 < a_3 < \dots < a_{100}$$

Giả sử tập A không có hai số tự nhiên nào liên tiếp thì ta có

$$a_2 - a_1 \geq 2; a_3 - a_2 \geq 2; \dots; a_{100} - a_{99} \geq 2$$

Suy ra $a_{100} = a_{100} - a_{99} + \dots + a_3 - a_2 + a_2 - a_1 + a_1 \geq 99 \cdot 2 + a_1 > 178$ vậy a_{100} không thuộc tập hợp $\{1, 2, 3, \dots, 178\}$ (trái với giả thiết) suy ra điều giả sử là sai từ đó ta có điều phải chứng minh.

2) Với $n \in \{2, 3, 4, \dots, 22\}$ giả sử không tồn tại hai phần tử nào của A có hiệu bằng n (*).

Ta có $a_i \neq a_j + kn \quad (k \in \mathbb{N}) \forall i, j \in \{1, 2, 3, \dots, 100\}$

Với các phần tử a_1, a_2, a_3, a_{12}

Ta có $a_1 \leq 79$ khi đó tập A không thể có các phần tử có dạng $a_1 + kn \quad (k \in \mathbb{N}^*)$

Xét bất phương trình $a_1 + k.n \leq 178 \Rightarrow k \geq \frac{178 - a_1}{n} \geq \frac{99}{22} > 4$

Vậy ít nhất có 4 số thuộc tập $\{1, 2, 3, \dots, 178\}$ không thuộc A .

Tương tự như vậy với $a_2, a_3, \dots, a_{12}$ mỗi trường hợp cũng có ít nhất có 4 số thuộc tập $\{1, 2, 3, \dots, 178\}$ không thuộc A (các số bỏ đi trong các trường hợp là khác nhau).

Với các phần tử $a_{13}, a_{14}, a_{15}, \dots, a_{34}$

Ta có $a_{13} \leq 91$ khi đó tập A không thể có các phần tử có dạng $a_{13} + k.n$ ($k \in \mathbb{N}^*$)

Xét bất phương trình $a_{13} + kn \leq 178 \Rightarrow k \geq \frac{178 - a_{13}}{n} \geq \frac{87}{22} > 3$

Vậy ít nhất có 3 số thuộc tập $\{1, 2, 3, \dots, 178\}$ không thuộc A .

Tương tự như vậy với $a_{14}, a_{15}, \dots, a_{34}$ mỗi trường hợp cũng có ít nhất có 3 số thuộc tập $\{1, 2, 3, \dots, 178\}$ không thuộc A (các số bỏ đi trong các trường hợp là khác nhau).

Suy ra tập A không nhiều hơn $178 - 114 = 64$ phần tử (trái với giả thiết) vậy điều giả sử (*) là sai từ đó ta có điều phải chứng minh.